

Yleistä

15.3.1989 varsinainen yhtiökokous hyväksyi yhtiöjärjestyksen 1 § muuttamisen siten, että Suomen Sokeri Oy:n uudeksi nimeksi tuli Cultor Oy.

27.6.1989 ilmoitettiin, että Procordia AB, Tukholman pörssissä noteerattu ruotsalainen yhtiö, ostaa noin 14 % Cultorin äänimäärästä. Cultor hankkii puolestaan 3 % Procordian osakemäärästä, josta osa tulee suomalaisten keskusliikkeiden Keskon, Tukon ja Ekan omistukseen. Cultor on sopinut myös yhteensä 1,4 milj. II-sarjan vapaan osakkeen annista Procordialle. Sopimuksen tavoitteena on vahvistaa osapuolten jalansijaa Pohjoismaissa sekä parantaa kilpailukykyä Euroopan rajojen avautuessa. Yhtiöt voivat myös hyödyntää yhteistä osaamistaan kulutustavaramarkkinoinnissa sekä tutkimuksessa ja kehityksessä esim. biokemian ja erikoismakeuttajien aloilla.

Ylimääräinen yhtiökokous on kutsuttu koolle syyskuun 14 päivänä 1989. Käsiteltävinä asioina ovat yhtiöjärjestyksen muuttaminen sekä hallintoneuvoston valinta.

Cultor-konserni on toimintavuoden aikana jatkanut toimintansa vahvaa kehittämistä. Kansainvälinen toiminta on kehittynyt suotuisasti, mutta kotimainen menekki ja kilpailutilanne ovat johtaneet siihen, että kaikkia tulostavoitteita ei ole saavutettu.

Konserni- ja yritystoimintamuutokset

Konsernia on laajennettu yritysostoin kertomuskauden aikana seuraavasti:

Joulukuussa 1988 siirtyi Cultorin omistukseen osake-enemmistö leipomoalan yrityksestä Joutensolainen Oy.

Farmos-Yhtymä Oy:ltä on ostettu maatalousryhmän toiminnot Suomessa ja Englannissa.

Yhdessä Oy Alko Ab:n kanssa on perustettu Neson Oy, johon liitettiin Cultorin Jokioisten tehdas ja Alkon Rajamäellä sijaitseva makeuttajalaitos. Neson kuuluu Cultor-konserniin.

Valtion kanssa on perustettu tasaosuuksin yhteinen kehitysyhtiö, SSV-Development Oy, kehittämään ja markkinoimaan rehunsäilöntäaineita. Tämän lisäksi on konserniin ostettu Starch Processing Enzyme Company (SPEC), Sveitsi, sekä Enzyme Technology Corporation, USA, jotka vahvistavat konsernin asemaa tärkelysentsyymien alalla.

Konsernin asemaa pohjoismaisilla rehumarkkinoilla vahvistettiin hankkimalla 40 %:n osakkuus Svenska Foder Ab:sta.

Ewos-ryhmään on ostettu osake-enemmistö kanadalaisesta kalanviljely-yhtiöstä nimeltä General Sea Harvest Corporation sekä ruotsalainen eläinlääkintäalalla toimiva Pherrovet AB. Elokuussa ostettiin lisäksi kalajauhoyritys Chilestä.

Elokuussa ostettiin norjalainen Hövik Stål A/S, joka vahvistaa asemaamme pohjoismaisella varastokalustealalla.

Vuoden aikana on jatkettu yhtiöttämisproses-
sia. Kesän alussa Kariniemen toiminta yhtiöitet-
tiin perustamalla Kariniemi Oy. Vaasanmyllyn lii-
ketoiminnot irroitetaan 1.9.1989 alkaen Cultor
Oy:stä erilliseksi tytäryhtiöksi nimeltä Vaasan-
mylly Oy. Sokeriryhmästä muodostetaan myös
1.12.1989 Cultor Oy:n tytäryhtiö, joka saa van-
han tutun nimen Suomen Sokeri Oy.

Myynti

Konsernin myyntivolyymi ei ole kehittynyt toi-
votulla tavalla johtuen lähinnä sokeriryhmän
viime vuotta huomattavasti pienemmästä myyn-
nistä. Edelliseen vastaavaan kauteen verrattuna
on liikevaihto kasvanut 8,8%. Kasvusta on suu-
rin osa saavutettu yritysostoin.

Myynti toimialaryhmittäin	1989	1988	Muutos %
	8 kk mmk	8 kk mmk	
Sokeriryhmä	494	600	-17,6
Elintarvikeryhmä	511	431	18,7
Rehuryhmä	727	754	-3,5
Biokemian ryhmä	370	377	-1,9
Ewos-ryhmä	539	341	58,2
Erillisyksiköt	77	70	10,3
Muu myynti	258	165	56,2
	2977	2737	8,8

Tulos

Viime vuoden hyvä tuloskehitys ei ole jatku-
nut tänä vuonna, vaan tulos on edellistä vuotta

heikompi ja tavoitteet ovat osaksi jääneet saa-
vuttamatta. Suurin syy tähän on kireä tilanne
sokeri- ja rehumarkkinoilla.

Tulos 1.12.1988-31.7.1989	1989		1988		1988		IAS 1989 ¹⁾	
	8 kk mmk	100,0	8kk mmk	100,0	12 kk mmk	100,0	8 kk mmk	100,0
Liikevaihto	2977	100,0	2737	100,0	4051	100,0	2977	100,0
Kulut	2743	92,1	2410	88,1	3580	88,4	2753	92,5
Käyttökate	234	7,9	327	11,9	471	11,6	224	7,5
Suunnitelman mukaiset poistot	140	4,7	126	4,6	186	4,6	139	4,7
Liikevoitto	94	3,2	201	7,3	285	7,0	85	2,8
Rahoitustuotot ja -kulut	-28	0,9	-11	0,4	-5	0,1	-28	0,9
Tulos rahoituserien jälkeen	66	2,3	190	6,9	280	6,9	57	1,9
Muut tuotot ja kulut	25	0,8	31	1,1	109	2,7	23	0,8
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	91	3,1	221	8,1	389	9,6	80	2,7

¹⁾ Tilivuoden 1988 vastaavan jakson vertailulukuja ei ole saatavissa.

Tulosennuste

Tuloskehityksen odotetaan paranevan vuoden
viimeisellä kolmanneksella. Varsinaisen toimin-
nan tulos ei kuluvalta tilikaudelta kuitenkaan
tule olemaan yhtä hyvä kuin vuotta aikaisem-
min. Myös muut tuotot jäävät huomattavasti
pienemmiksi kuin edellisenä vuotena.

Rahoitus ja investoinnit

Konsernin rahoitustilanne on kauden aikana
ollut hyvä. Cultor järjesti toukokuussa 1989

konsernin rahoituksen hoitamiseksi tytäryhtiöl-
leen Cultor Danmark A/S:lle 100 MUSD:n ECP-
ohjelman, jolla on emoyhtiön takaus. Amerikka-
lainen luokitusyhtiö Moody's Investors Service
on mainittuun rahoitusjärjestelyyn liittyen anta-
nut yhtiölle Cultor Danmark parhaan mahdolli-
sen luokituksen eli Prime-1.

Investoinnit käyttöomaisuuteen kahden
ensimmäisen kolmanneksen aikana ovat olleet
413 mmk. Vastaava luku viime vuonna oli 317
mmk. Suurimmat investointikohteet ovat olleet
Farnos-Yhtymän maatalousryhmän osto ja Flo-
rön kalanrehutehtaan rakentaminen Norjassa.

Osakepääoma

Procordian sopimuksesta on toteutettu yhteensä 0,5 milj.:n II-sarjan vapaan osakkeen suunnattu anti. Annin seurauksena Cultorin osakepääoma nousee 259.770.000 markasta 265.770.000 markkaan. Emissiovoitto 44.000.000 markkaa kirjataan vararaharahaan. Osakkeiden merkintähinta on 100 mk osakkeelta ja ne oikeuttavat osinkoon ensimmäisen kerran 1.12.1989 alkavalta tilikaudelta.

Henkilöstö

Konsernin palveluksessa on ollut keskimäärin 4461 henkilöä. Viime vuoden vastaava luku oli 4079.

TOIMIALAKATSAUKSET

Sokeriryhmä

Edellisen tilikauden myynti oli sokeriryhmän osalta koko vuosikymmenen paras. Kuluvasta tilikaudesta osattiin odottaa selvästi heikompaa, varsinkin kun sokeriteollisuutta säilyttää tällä hetkellä kova kilpailu. Sokeriryhmän myyntivolyyymi onkin alkuvuonna ollut noin 25 % pienempi kuin vuotta aikaisemmin.

Sokeriryhmän tuloskehitys on siten jäänyt edellistä vuotta heikommaksi. Loppuvuotta kohti näkymät näyttävät paranevan, vaikka raaka-aineen kohoava maailmanmarkkinahinta luo hintapaineita.

Keväällä Alkon kanssa tehdyn yhteistyösopimuksen seurauksena on perustettu yhteinen yhtiö Neson Oy lähinnä tärkkelyspohjaisten makeuttajien ja siirappien tuottamiseksi. Myös Raision Tehtaat Oy Ab on tullut osakkaaksi yhtiöön.

Elintarvikeryhmä

Ryhmän yksiköiden myyntivolyyymi on kokonaisuutena kehittynyt tavoitteiden mukaisesti ja on alkuvuonna ollut 3,6 % edellisvuotista suu-rempi. Viljapohjaisten, suurtalouksille myytävien tuotteiden myynnin kehitys on ollut keskimääräistä parempi. Vaasanmyllyn osuus viljan kokonaisuudesta on hieman noussut alkuvuoden aikana. Siipikarjatuotteiden myyntiä on ajoittain rajoittanut tuotantokapasiteetin puute.

Viennin osuus kokonaisymyynnistä on noussut. Leipätuotteiden ohella kasvuun on vaikuttanut lemmikkieläinruokien ja kauraleseen viennin alkaminen.

Meneillään ovat investoinnit Kariniemen teurastamon kapasiteetin lisäämiseksi ja kalan jat-

kojalostuksen monipuolistamiseksi. Nämä korvaavat investoinnit saadaan tuotantokäyttöön keväällä 1990.

Ryhmän tulos on edellisvuotista parempi.

Rehuryhmä

Alkuvuonna 1989 rehumarkkinat ovat kasvaneet 2,6 % edellisestä vuodesta. Syksyn aikana ennakoidaan tiivisteiden osuuden kasvavan, jolloin markkinat supistuvat. Volyymin kasvusta huolimatta hintakilpailu on ollut kovaa. Tämän vuoksi Suomen Rehun tulos on edellisvuotta heikompi.

Tutkimustoiminnan painopiste on ollut rehu-
alan bioteknisissä sovelluksissa. Tehtyjen investointien tavoitteena on ollut tuotteiden toimitusvarmuuden ja laadun parantaminen.

Tulipalo keskeytti Sampolan rehutehtaan toiminnan toukokuussa. Tehdas saatiin asteittain käyttöön kesäkuun kuluessa. Vakuutukset kattavat vahingot.

Cultor-konsernin ostettua vuoden 1989 vaihteessa Farnos-Yhtymän maataloustoiminnan se jaettiin Suomen Rehun, Ewoksen ja SSV-Developmentin kesken. Osia liiketoiminnasta on myyty.

Rafex Oy lopetti lihaluurehujauhon valmistuksen. Rasvatuote Oy:n kanssa käynnistettiin yhteisyrittäminen nimeltä Rastex Oy.

Biokemian ryhmä

Kova kilpailu tärkkelysentsyymimarkkinoilla on jatkunut. Ryhmä on kuitenkin pystynyt parantamaan asemaansa uusien tänä vuonna myyntiin tulleiden gluko- ja alpha-amylaasituotteidemme ansiosta.

Valmistettujen hienokemikaalien myynti on edelleen kasvussa. Erytyisesti rehuteollisuudelle tarkoitettujen tuotteiden menekki on ollut nousussa. Muilla alueilla on kyetty säilyttämään markkinaosuus.

Voimakas panostus rehu- ja puunjalostusteollisuuden entsyymisovellutusten kehittämiseksi on jatkunut myös kuluvalla tilikaudella.

Edellisenä vuonna kilpailun kiristymisestä johdunut fruktoosin voimakas hintojen lasku päämarkkina-alueella Euroopassa on pysähtynyt ja hinnat ovat osittain jopa kääntyneet nousuun lisääntyneen kysynnän ansiosta.

Elintarviketeollisuuden kiinnostus ksylitolia kohtaan on yhä lisääntymässä sekä Euroopassa että Yhdysvalloissa, ja tuotteen menekki on alkuvuoden aikana kasvanut merkittävästi.

Farmaseuttista, rehu- ja elintarviketeollisuutta palvelevan trading- ja jakeluyksikön myynnin myönteinen kehitys Iso-Britanniassa ja Yhdysvalloissa on jatkunut.

Ryhmän tulos on edellisvuotista heikompi.

Ewos-ryhmä

Ryhmän myynti on lisääntynyt 58% edellisvuoteen verrattuna. Kasvuun vaikutti osittan Farnos-Yhtymän maataloustoiminnan hankinta, jonka erikoisrehut ja kasvinsuojeluaineet siirtyivät Ewokselle. Kalanrehut ovat kasvattaneet liikevaihtoa eniten, koska Ewos markkinoi nyt itse kalanrehuja Norjassa.

Florön kalanrehutehdas Norjan länsirannikolla otettiin käyttöön toukokuussa ja siitä lähtien on Ewoksen asema markkinoilla kehittynyt suotuisasti. Alkuvuoden myynti oli kuitenkin odotettua huonompi.

Kanadassa kalanrehujen myynnin kehitys on positiivista ja myynti on lisääntynyt voimakkaasti kevään investointien jälkeen.

Kesäkuussa Ewos hankki 91% Pherrovetin osakkeista. Tämä täydentää ryhmän aikaisempaa toimintaa eläinlääkintäalalla.

Elokuussa Cultor hankki 90%:n osake-enemistön kalajauhoa tuottavasta yrityksestä Pesquera Fiskemel Fabrikk S.A.:sta Chilessä. Hankinnalla turvataan Ewos-ryhmälle mm. korkealuokkaisen raaka-aineen saanti kalanrehutuotantoa varten.

Ryhmän tulos on edellisvuotista heikompi.

Kasten-Varastotekniikka Oy

Varastokalusteiden myynti on ollut noin 20% viimevuotista parempi. Varsinkin vienti ja pater-noster-myynti ovat kasvaneet voimakkaasti. Elokuussa hankittu norjalainen varastokalustealan yritys Hövik Stål tulee lähes kaksinkertaistamaan konsernin varastokalusteiden myynnin. Varastokalusteteollisuuden tulos on kovan kilpailun takia jäänyt viimevuotiselle tasolle.

Helsinki 30. elokuuta 1989

CULTOR OY

Gustav von Herten
Hallituksen
puheenjohtaja

Björn Mattsson
Toimitusjohtaja

Konserniesikunta
Kyllikinportti 2, 00240 Helsinki
(PL 105, 00241 Helsinki)
Puh. (90) 134 411